

VALERIAN PETRESCU – SRIITOR ȘI MENTOR CULTURAL

Rezumat: Valerian Petrescu (20 noiembrie 1898-30 iunie 1969), originar din comuna Ștefănești, județul Ilfov, absolvent de studii pedagogice și apoi al Facultății de Drept din București, a devenit judecător la Siliștriu, apoi la Hârșova și, mai târziu, în anii 1930-1950 la Constanța. Preocupările sale literare s-au materializat în publicarea de schițe și nuvele în revistele vremii, de la Constanța, și București. A publicat o serie de texte literare dedicate peisajului dobrogean, al cărui farmec l-a apreciat și pe care a ținut să-l facă cunoscut în publicațiile constănțene „Analele Dobrogei” sau „Pontice”, dar și la nivel național. A publicat și un roman cu tematică cinegetică, „Kynegeticos”, apărut la Editura „Adevărul” din București. Valerian Petrescu a făcut parte din Comitetul „Pro Eminescu” pentru ridicarea statuii poetului la Constanța. A ocupat funcția de secretar al acestui Comitet, între anii 1931-1934, după moartea lui Ioan N. Roman, unul dintre inițiatorii acestui proiect. Statuia a fost inaugurată pe 15 august 1934, fiind opera sculptorului Oscar Han. Volumul Omagiu lui Eminescu, Editura „Universul” 1934, a apărut sub îngrijirea lui Valerian Petrescu și, în cele 180 pagini ale sale, reunește nume de prim rang ale culturii interbelice: N. Iorga, V. Eftimiu, Elena Văcărescu, Marta Bibescu, S. Mehedinți, N. Dragomirescu, I. Brătescu-Voinești, Hortensia Papadat-Bengescu, Cincinat Pavelescu, Barbu Lăzăreanu etc.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța deține în fondul de Colecții Speciale pagini semnate de Valerian Petrescu, a cărui activitate intelectuală a marcat viața culturală a orașului. Asemenea multor intelectuali a căror biografie a fost întunecată de anii de început ai perioadei comuniste, Valerian Petrescu a avut de suferit consecințele opoziției sale la absurditățile regimului.

Cuvinte-cheie: viață culturală, Constanța, reviste literare, Mihai Eminescu, personalități dobrogene.

Perioada interbelică a reprezentat pentru Dobrogea și implicit pentru Constanța o etapă de consolidare a vieții economice, sociale și culturale, absolut necesară în procesul de integrare a provinciei dintre Dunăre și Mare în marile schimbări modernizatoare pe care le parcurgea întreaga țară.

Una dintre personalitățile care au marcat această etapă este Valerian Petrescu, originar din comuna Ștefănești, județul Ilfov, născut la 29 noiembrie 1898, ca mezin al familiei preotului Enache Petrescu (1858-1941)¹ și al Elenei Constanța Hristea Ilie (1862-1932), din București, a căror căsătorie a avut loc în 1880². Din cei zece copii³ pe care i-au avut au supraviețuit două fete și trei băieți⁴. Valerian Petrescu a absolvit Școala

* Corina-Mihaela APOSTOLEANU: dr., Asociația Bibliotecarilor din România; e-mail: corinaapostoleanu27@gmail.com.

¹ Enache Petrescu a fost preot în comuna Ștefănești, în prezent în județul Ilfov și în comuna Negru Vodă, județul Călărași.

² Cu privire la datele biografice, vezi Lavinia Gheorghe. Valerian Petrescu în „Datina”, an 1, nr 10, dec 2014, p. 27-29. Datele provin din biografia realizată de Arcadiu Petrescu tatălui său, manuscris donat Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Un exemplar din biografia scrisă de Arcadiu Petrescu se află și în Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” Constanța.

³ Decesul uneia dintre fiice, Vasilichia este consemnat în Registrul de Stare Civilă, la 29 aprilie 1891. Documentul menționează că fetița de șase ani care a decedat este fiica Preotului Enache Petrescu și a d-nei Constantina Petrescu, ambii din localitatea Monastirea Pasărea [la adresa <https://descopera.arhivelenationale.ro/cota/?cid=13915786>, accesat la 27 aprilie 2026].

⁴ Unul dintre frații săi, Miron, a fost ofițer, invalid din Primul Război Mondial, și un altul, deputat al Partidului Național Țărănesc și prefect de Ialomița.

primară în comuna natală, în perioada 1906-1911, a urmat studii pedagogice și ale Gimnaziului Clasic „Gheorghe Șincai” din București, a continuat la Silistra, dar izbucnirea Primului Război Mondial nu i-a permis să termine liceul. S-a înrolat ca voluntar și a luptat pe frontul din Moldova. După război a finalizat studiile liceale și a urmat Facultatea de Drept a Universității din București, între anii 1920-1922. S-a căsătorit cu Maria Florica Găliceanu⁵, născută la Călărași, la 3 aprilie 1902, părinții ei fiind Elena și preotul Iancu Găliceanu, originar din Călărași. Familia Valerian și Maria Florica Petrescu a avut un singur fiu, Tiberiu-Arcadiu⁶, care a devenit medic neurolog, căsătorit în 1961 cu Xenia Marinescu, medic, fără a avea urmași. Maria Florica Petrescu a fost casnică, dar și-a exersat talentul literar într-un volum de proză, un volum de poezii și câteva piese de teatru, însă nu a publicat niciunul din aceste manuscrise.

Valerian Petrescu a fost avocat la Călărași, în perioada 1922-1924, judecător substituit de procuror la Silistra, 1924-1925, ajutor de judecător și judecător la Hârșova, 1925-1929, judecător la Constanța, 1929-1941, președinte al Tribunalului 1938-1939, procuror de secție la Parchetul general, procuror și consilier la Curtea de Apel Babadag, 1941-1943, revenind la Constanța, în 1943, colaborând și la București, în perioada 1942-1948. Fiind un spirit atașat de idei de dreptate și moralitate în profesiune, a intrat în conflict cu autoritățile comuniste, în privința unei sentințe de la Tribunalul Hârșova și a fost „epurat” din magistratură, prin decizia ministerială nr 91.980/31.08.1949⁷. A lucrat apoi ca funcționar la M.A.T. ; a fost arestat fără mandat în gara Palas, în februarie 1951, când voia să plece la București, în interes de serviciu⁸ și a suportat trei ani de detenție în lagărele de muncă de la Cernavodă, Galeșu și Poarta Albă, fiind considerat un „element periculos” al vechiului regim burghezo-moșieresc. A fost eliberat la 19 ianuarie 1954 și pensionat în 1959. S-a stabilit la București și a decedat la 30 iunie 1969. Detenția politică a lăsat urme în privința sănătății, dar și a locurilor de muncă pe care le-a avut și a influențat viața familiei sale.

Asemenea multor intelectuali pe care activitatea profesională i-a adus în Dobrogea, Valerian Petrescu s-a implicat cu mult entuziasm în viața culturală a orașului Constanța, dorindu-și ca ținutul dintre Dunăre și mare să-și valorifice întregul potențial și să se integreze firesc în tot ceea ce însemna modernizarea României. A semnat articole în diferite publicații de la Constanța, dar și din București⁹, între care menționăm : „Neamul Românesc”, „Universul literar”, dar și „Revista Vânătorilor”, fiind un împătimit al preocupărilor cinegetice.

La Constanța era un semnatar frecvent la „Analele Dobrogei”, „Gânduri dela Mare”, „Pontice” etc. Pentru a exemplifica unele dintre preocupările sale literare, în cele ce urmează, vom cita câteva fragmente din articolele menționate: „Poezia eminesciană e vastă ca marea albastră sau ca cerul senin și nemărginit și tot atât de complexă ca și fenomenele acestor elemente cosmice. [...] Am spus că pe Eminescu l-au impresionat mai mult subiectele în devenire, dinamice, nestatornice. Se cuvine să facem reflecția, că poate de aceea în poeziile sale e atât de puțin „munte”, iar codrul și isvoarele se întâlnesc pretutindeni. Nu vom exagera, dacă vom afirma că marea constituie elementul cosmogonic singular care reprezintă exteriorizarea sentimentelor sale sumbre, sceptice și pline de melancolie. În mai toate poeziile, a căror varie temă evocă

⁵ Act dotal (dosar nr. 4606) încheiat între preot I. Găliceanu la intrarea în căsătorie a fiicei Marioara Florica Găliceanu cu Valerian Petrescu dom. în Călărași, cu p.v. nr. 1852 din 5. nov. 1923, vezi <https://descopera.arhivelenationale.ro/cota/?cid=1887372>, accesat la 30 aprilie 2026.

⁶ Tiberiu Arcadiu Petrescu (1925-2009) a lăsat un manuscris datat 20 martie 1973 și acesta conține „Lista lucrărilor literare și cinegetice” aflat în Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” Constanța.

⁷ Vezi fișa biografică din *Procesul comunismului* https://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/foanitoiu/dictionar_pq/docs/dictionar_p_201-217.pdf, accesat la 15 aprilie 2026.

⁸ Aurelia Lăpușan. *Valerian Petrescu, sufletul comitetului Pro Eminescu* în „Ziua de Constanța”, 15 nov 2024, vezi <https://www.ziuaconstanta.ro/fondul-documentar-dobrogea-de-ieri-si-de-azi/articol/istoria-dobrogei-valerian-petrescu-sufletul-comitetului-proeminescu-6399.html>, accesat la 15 aprilie 2026.

⁹ Pentru mai multe detalii privitoare la articolele publicate în revistele bucureștene, vezi Lavinia Dumitrașcu, *Valerian Petrescu...* în „Datina”, pp. 27-28.

tangențial marea, fie ca peisagiu de culoare, de armonie, fie ca termen de comparație, această uimitoare forță a naturii este definită ca un simbol de sbucium, și de tristețe, și numai în câteva din ele,- două, trei- ideea e optimistă. Eminescu, de altfel, a avut aceeași concepție asupra mării ca toți romanticii, căci de fapt ei cei dintâi, au introdus-o în literatură ca subiect de poezie”¹⁰.

Valerian Petrescu își exprimă părerile critice cu referire la poezia eminesciană, în consens cu majoritatea istoricilor literari și teoreticieni ai literaturii, care puneau accent pe elementele de „tristețe romantică” în acord cu elementele cosmosului.

Preocuparea constantă pentru biografia celui mai mare poet al românilor s-au materializat și în conferințele pe care Valerian Petrescu le-a susținut, în mai multe localități ale țării, cât și în articolul „Mihai Eminescu și Marea”, publicat în revista „Analele Dobrogei”, în 1931 și, în același an, ca volum independent la Cernăuți.

Povestirea „Mihalca” din „Pontice”, nr. 1-2, ian-apr. 1940, aduce în prim-plan obiceiurile și modul de viață al pescarilor lipoveni, de la Ghindărești, pe malul Dunării, oprindu-se la un episod de confruntare între două familii care se sfârșește cu o răzbunare teribilă.

„Pe Vărsătură nu-și întindeau vârșele prea mulți pescari, ci doar câțiva, în afară de Miholca și aceștia aduși tot de el, ca să nu încapă alții din sat. Câțiva pe care Piroșca îi socotea pe degete. Niciunul dinte ei, bărbați de nădejde și curaj. Da, la urma urmei, să vie¹¹ cu toții și să asiste la răfueala de-apoi.

Soarele se ridicase sus de tot și poleia cu aur tot cuprinsul bălții.

Pe cer se risipiseră norii cei întunecoși și le luaseră locul alții, de vată, scămoșați, cari se alungau și se profilau în văzduhul albastru, destrămându-se ca un caer. Din depărtări veneau svonuri de păsări, țipete amestecate de puișori ce-și așteptau părinții la cuiburi, fluerături de becaține, și discrete chemări de pe mlajă.

Din când în când, pe deasupra, câte un sbor ca săgeata al unei rațe pitice și gălăgioase, dădea de gândit lui Piroșca că pe ghiol sau pe privalul Plesu și-ar fi făcut apariția vreo lotcă, plutitoare spre vârși. Dar, erau simple păreri, nemărturisite lui Vania care nu mai înțelegea nimic din cele ce se petreceau.”

Mare admirator al peisajului dobrogean, Valerian Petrescu a publicat o serie de texte literare dedicate acestuia în „Analele Dobrogei” sau „Pontice.” Dintre acestea, menționăm : „Urme turcești în Cadrilater” în „Analele Dobrogei” nr 13-14, 1932-1933, unde autorul vorbește despre vizita sultanului Abdul Medgid în Dobrogea, în anul 1836, cu opriri în mai multe localități, în drumul său de la Constantinopol prin Varna și Șumla. Este un prilej pentru Valerian Petrescu de a aminti și frumoasele cișmele turcești, monumente de arhitectură, între care o evidențiază pe cea de la Cuciuc –Cainargi, datată în secolul al 16-lea. În aceeași revistă, a publicat și „Note de călătorie” din Dobrogea, descrieri ale Balcicului, al cărui farmec oriental l-a evocat și în „Cânduri dela Mare”, nr 1-3, ian-mar 1940, cât și în „Pontice”, din același an. Tot în „Pontice” se oprește și la cetatea Heracleea, pe care are ocazia să o descrie într-un peisaj de toamnă, care-l inspiră la reflecții filosofice asupra trecerii timpului și a istoriei omenirii: „Când m-am hotărât să merg spre Heracleia, toamna mi-a trimis un răvaș. Printre șuvițele de aur prinse în coama unui cais, câteva frunze de chihlimbar se legănau molcom în bătaia soarelui, învăluite într-un șirag de musculițe, ce se pierdeau jucăușe până în vecinătatea unei glicine. [...] Am în fața mea o urnă mică de pământ ars, cât un pod de palmă, din cele care se găsesc așa de des pe unde hârlețul sapă temelii de case și răstoarnă lutul netrbnic. Mi-a dat-o un om umil, cu sumanul rupt și cu mustăți în țurțuri, pe vreme de iarnă, pentru câțiva gologani. Era viscol afară, cu funigei albi, scoborâți din văzduh în spirală, care-ți plesneau fața cu rafale de vânt. Nu înseamnă mare lucru de artă, dar chenarul ei imprimat care înconjoară excavațiunea, în fundul căreia se afla bort ape unde se turna

¹⁰ Valerian Petrescu, *Eminescu și marea*, în „Pontice”, nr 6-7, iun-iul. 1939, pp. 186-192.

¹¹ Am păstrat ortografia originală a textului, pentru autenticitate, în toate citatele.

untdelemnul, toarta ei tocită de mâini necunoscute, apoi cele două șanțulețe ușoare care se adaogă ornamentului, reprezintă o frumusețe veche, sensibilă de două milenii”¹².

În „Viața dobrogeană” (1927), scriitorul publică un articol dedicat „Sfântului Dasius”¹³, extinzându-și preocupările literare spre o tematică mai largă.

În sensul diversității preocupărilor sale, menționăm și „Studiu asupra banului Mărăcine și a originii poetului Pierre Ronsard”, volum apărut la Craiova în anul 1934.

Valerian Petrescu a publicat și un roman cu tematică cinegetică, „Kynegeticos”¹⁴, apărut la Editura „Adevărul” din București, în anul 1937.

În manuscris au rămas câteva lucrări¹⁵, în conformitate cu preocupările sale: „Monumente ale naturii din RSR”, traducerea unui roman „Tarka, la loutre”¹⁶ de Williamson, și romanul cu tematică cinegetică „Vadu Oii”, în care se povestesc aventurile unei vulpi.

Preocupările literare ale lui Valerian Petrescu își găsesc un moment de maximă importanță, în rolul esențial pe care scriitorul l-a avut în legătură cu ridicarea statuii poetului Mihai Eminescu la Constanța, fiind secretarul Comitetului „Pro Eminescu”, în perioada 1931-1934, după moartea lui Ioan N. Roman, unul dintre inițiatorii acestui proiect. Valerian Petrescu s-a implicat direct în strângerea de fonduri și în susținerea ideii de a exista o statuie a poetului național în orașul de la țărmul mării, făcând ceea ce se numește în prezent un intens lobby în acest sens. Statuia a fost inaugurată pe 15 august 1934, operă a sculptorului Oscar Han. Contribuția lui Valerian Petrescu la ridicarea statuii lui Eminescu la Constanța a fost dezbătută pe larg în mai multe articole semnate de cercetător științific Lavinia Dumitrașcu, de jurnalista și publicista Aurelia Lăpușan, cât și în articole de presă, apărute de-a lungul timpului.

Inaugurarea statuii se leagă de o apariție editorială în condiții grafice excepționale, sub auspiciile Comitetului Pro Eminescu. Este vorba despre volumul „Omagiu lui Eminescu”, la Editura „Universul” din București, în 1934, îngrijit de Valerian Petrescu. Poezia „Mai am un singur dor” de Mihai Eminescu deschide, în mod simbolic volumul și este urmată de un text al Reginei Maria, intitulat „Un autograf”. În cele 180 de pagini sunt reunite contribuții ale unor nume de prim rang ale culturii românești interbelice: Nicolae Iorga, Elena Văcărescu, Martha Bibescu, Victor Eftimiu, Simion Mehedinți, Nicolae Dragomirescu, Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, Hortensia Papadat-Bengescu, Cincinat Pavelescu, Barbu Lăzăreanu etc. O mențiune specială pentru articolul semnat de Sylvia Pankhurst¹⁷, care a făcut prima traducere în limba engleză a poeziilor lui Mihai Eminescu.

Ca elemente inedite, ce completează datele biografice deja cunoscute ale lui Valerian Petrescu, aducem în atenție înscrisuri din fondul de Colecții Speciale al Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” Constanța, ce au aparținut familiei scriitorului¹⁸ și care ilustrează diferite evenimente istorice și ale vieții private. În

¹² „Pontice”, nr 1, ian 1939, pp. 3, 5.

¹³ Sfântul Mucenic Dasie a trăit în secolul al treilea în Durostorum. Era soldat în armata romană, convertit la creștinism. A murit, ca martir, la 20 noiembrie 304.

¹⁴ O schiță a acestui roman se află în manuscris în colecțiile Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța.

¹⁵ Cf. Lavinia Dumitrașcu, *Scrisori inedite ale literatului Valerian Petrescu adresate istoricului literar Tudor Vianu (1933, 1934)*, în „Collegium Mediense”, 2016, p. 139 [la adresa file:///C:/Users/corinap/Downloads/06_COLLEGIUM-MEDIENSE-VI-2016.pdf, accesat la 15 aprilie 2026]. Valerian Petrescu a fost coleg de liceu cu Tudor Vianu și l-a invitat insistent să țină conferințe la Constanța.

¹⁶ „Tarka, Vidra”, roman al scriitorului britanic Henry Williamson, publicat în anul 1927 și ecranizat cu mare succes de public, în 1979.

¹⁷ Sylvia Pankhurst (5 mai 1882 – 27 septembrie 1960), scriitoare și activistă socialistă din Marea Britanie. Traducerea sa „Poems of Mihai Eminescu” a apărut în anul 1930, la Editura „Kegan Paul” din Londra.

¹⁸ Acestea au fost achiziționate în cursul anului 2025 de către Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța dintr-o colecție privată.

testamentul său¹⁹, tatăl lui Valerian Petrescu, preotul Enache Petrescu arată că originea familiei este neaoș românească, de peste 250 de ani. În cele ce urmează, prezentăm câteva exemple din colecția mai sus enunțată: corespondența adresată de Valerian Petrescu surorii sale Maria Furnică și cumnatului său, locotenentul George Furnică, precum și testamentul preotului Enache Petrescu.

Cartolină: anunț de logodnă între Valerian Petrescu și Maria Florica Găliceanu, Călărași, 28 octombrie 1923

Scrisoare de la Valerian Petrescu către George Furnică, Constanța, 19 mai 1931

Îl invită pe cumnatul său, pe 24 mai, la conferința pe care o va susține, la Cazinoul Comunal, referindu-se la inițiativa de a i se ridica lui M. Eminescu un monument la Constanța.

Carte de vizită dactilografiată, cu completări manuscrise cu cerneală albastră: „Dna. și Valerian Petrescu, judecător. Cele mai frumoase urări pentru 1937.

Carte poștală de la Valerian Petrescu către George Furnică, Constanța, 31 martie 1938

Îl anunță pe cumnatul său că va veni la București și că este necesar să se întâlnească cu el.

Scrisoare de la Valerian Petrescu către Maria Furnică, Constanța, 2 iulie 1941

Dorește să afle noutăți despre rudele aflate pe front, roagă ca datoria față de dl. Pomîrleanu să fie amânată, până va vinde recolta de caise către trupele germane, dă vești despre el și familia sa; menționează bombardamentele avioanelor „piraților de ruși” asupra Constanței și despre cum „frații noștri germani pe toate le doboară la pământ. Cad ca proștii de sus. În Constanța s-au doborât peste 150 de avioane. Și ce frumos e să le privești cum vin la pământ”

Carte poștală de la Valerian Petrescu către George Furnică, Constanța, 30 septembrie 1941

Îi transmite felicitări cumnatului său cu ocazia botezului fetei, cere vești despre Savin, exprimându-și speranța că războiul se va încheia curând, să se poată întâlni cu toții, sănătoși.

Carte poștală de la Valerian Petrescu către George Furnică, Constanța, 17 octombrie 1941

Este îngrijorat de veștile ce le primise anterior de la cumnatul său, George și îl roagă să-i scrie pentru a afla noutăți despre familie.

Carte poștală de la Valerian Petrescu către Maria Furnică, Constanța, 18 octombrie 1941,

Transmite salutări întregii familii, așteaptă vești și anunță că a trimis un mandat poștal

Scrisoare de la Valerian Petrescu către Maria Furnică, mai 1942

Valerian Petrescu menționează că vremea schimbătoare a adus stricăciuni grădinii: caișii nu au făcut fructe deloc „...nici la mine nu e o caisă chioară. Au înflorit ceva, dar la 4-5 zile toate florile s-au veștejit, încât fructe nu sunt nici de leac” și de aceea „...am luat o hotărâre eroică: până la 1 septembrie îi scot pe toți și în locul lor semăn trifoi. Vreau să fac o mică fermă cu vaci de lapte. Cel puțin 6-8 vaci.” Părea că nu mai voia să piardă timp cu „romantisme-pomi, fructe!” și dorește să treacă la „bani sunători-adică vaci cu lapte”, deoarece câștigul este mult mai mare. În finalul scrisorii transmite toate cele bune întregii familii și îi invită pe toți să le facă o vizită cât de curând.

Scrisoare de la Valerian Petrescu către Maria Furnică, Constanța, 4 iunie 1942

O roagă să se intereseze de un cumpărător pentru un teren, ca să aibă capital, pentru afacerea cu ferma de vaci. Nu are zahăr să le trimită, dar speră să facă rost. Le trimite gânduri bune și toate cele de cuviință.

Scrisoare de la Valerian Petrescu către George Furnică, Constanța-Pallas, 22 noiembrie 1942

Îi scrie că dorește neapărat să se vadă, să reia corespondența care, din mai multe cauze, s-a întrerupt.

Scrisoare de la Valerian Petrescu către Maria Furnică, Constanța, fără dată certă

¹⁹ Semnat SPr. Ec. Stavrofor E. Petrescu și datat 8 septembrie 1939.

Comunică faptul că ar dori să se schimbe data pentru deshumarea osemintelor mamei deoarece nu poate participa, „fiind într-o comisie aici, unde triem populația bulgară care urmează a fi trimeasă peste graniță”. Solicită să i se dea vești despre familie și promite că va rezolva cu cele două petiții date de Lizica.

Personalitate complexă a vieții spirituale interbelice constănțene, Valerian Petrescu, a lăsat o bogată moștenire literară și a avut o contribuție decisivă în recunoașterea vocii unice a Dobrogei în tot ceea ce a însemnat cultura națională.

VALERIAN PETRESCU – WRITER AND CULTURAL MENTOR

Abstract: *Valerian Petrescu (November 20th 1898- June 30 1969), originary from Ștefănești commune, Ilfov county, followed pedagogical studies and then the Faculty of Law from Bucharest. He was judge in Silistra, then in Hârșova and, later on in Constanța, between 1930-1950. His literary interests were materialized in short stories published in the journals of his time, in Constanța and București. He published a series of literary texts dedicated to the Dobrujan landscape whose beauty was highly appreciated by the author who wanted to make it known in the journals from Constanța, like `Analele Dobrogei` or `Pontice` and also at national level. He published a novel about hunting, `Kynegeticos` at `Adevărul` Publishing House in Bucharest, in 1937. Valerian Petrescu was a member of the Committee „Pro Eminescu” for building the statue of the national poet in Constanța. He was the secretary of this committee, between 1931-1934, after the death of one of the initiators of this project, Ioan N. Roman. The statue was made by the sculptor Oscar Hand and it was unveiled on August 15th 1934. The volume Omagiu lui Eminescu, `Universul` Publishing House, 1934, was supervised by Valerian Petrescu. The 180 pages of the book include very important authors of the Romanian interwar culture: N. Iorga, V. Eftimiu, Elena Văcărescu, Marta Bibescu, S. Mehedinți, N. Dragomirescu, I. Brătescu-Voinești, Hortensia Papadat-Bengescu, Cincinat Pavelescu, Barbu Lăzăreanu, etc.*

Constanța County Library „Ioan N. Roman” owns pages signed by Valerian Petrescu in the Special Collection Department. His intellectual activity marked out cultural life in Constanța.

Similarly to many intellectuals whose biography was perturbed by the begging of communism, Valerian Petrescu suffered the consequences of his opposition to the absurdities of the regime.

Keywords: *cultural life, Constanța, literary journals, Mihai Eminescu, Dobrujan personalities.*